

MOJ ODNOS DO MATERINŠČINE

Materni jezik oziroma materinščina je jezik, ki se ga naučimo prvega v krogu svojih domačih in ga govorijo naši starši. Ker so to naše prve besede in stavki, materinščino imenujemo tudi prvi jezik.

Moj materni jezik je slovenščina. Zame je to pomemben jezik. Sicer se učim tudi angleščino, ki jo govorijo po velikem delu sveta in se je z njo s tujci lažje sporazumevati. A materinščina je jezik srca, saj sem v srcu Slovenec. Z njo lažje izražam svoja čustva, želje in potrebe. Z njo čustveno rastem in se razvijam. Poleg tega pa materni jezik povezuje narod in s tem njegovo kulturo. Prepogosto pozabljamo, kako pomembno mesto ima materinščina v našem vsakdanjem življenju. Velik pozitiven vpliv ima tudi na ohranitev naroda in prebivalstva na določenem območju. Zaradi amerikanizacije slovenskega jezika in uporabe moderne tehnologije, kjer se uporablja veliko hitrih načinov komunikacije, me brezbrizen odnos do jezika, v katerem se pogovarjamo s sebi najbližjimi, včasih žalosti. Starejše generacije naših družin se v popačenih približkih slovenščine ne znajdejo preveč. Babica in dedek nas včasih vprašata, ali se sploh pogovarjamo slovensko. Ko sem premišljeval, kako bi zapisal besede o svojem odnosu do materinščine, sem bil presenečen in obenem vesel, da ima slovenščina kot jezik svoj dan. Svetovna organizacija UNESCO je 21. februar namreč razglasila za Mednarodni dan maternih jezikov.

Ob spoznavanju in zavedanju, da moramo tudi današnje generacije biti ponosne na materni jezik, mi je všeč citat: »Če se pogovarjaš s človekom v jeziku, ki ga razume, se mu pogovor vtisne v spomin. Če pa se človekom pogovarjaš v njegovem maternem jeziku, se mu besede vtisnejo v srce.«

Enej Kavčič

Slovenščina je moj prvi jezik, s katerim sem se srečala takoj po rojstvu. Tudi prve besede sem spregovorila v tem jeziku, ki pa niso zvenele nič kaj slovensko, pa vendar tako domače. Za našo družino in sorodnike je slovenščina materni jezik, za mnoge od njih tudi edini jezik, s katerim se lahko sporazumevajo. Govorimo ga vsak dan, in sicer narečno obarvanega. S tem, ko se pogovarjamo v narečju, se ohranja narečje in narečne besede, katerih, vsaj mislim, še ne poznam vseh.

Kljub temu da se poleg slovenščine učim še angleščino in nemščino kot tuja jezika, ohranjam lep odnos do slovenščine. Učenje materinščine je vsakodnevno, tako v šoli, sedaj sicer na daljavo, v družini, med prijatelji, zunaj v naravi, praktično na vsakem koraku. Vedno znova spoznavam nove besede ali pa v krogu prijateljev izumimo nove. Besede, sprva samo moje, nato prijateljičine, postanejo z leti in z razširjenostjo del jezika. Tako se spreminja in nadgrajuje vsak jezik, tudi materinščina, ki postaja z vsako novo besedo ali naglasom bolj bogata, bolj moderna. Zelo jo moramo čuvati, da jo s popačenimi tujkami ne bomo postopoma izgubili.

Na naš jezik, ki ga govorimo Slovenci v Sloveniji in zunaj meja, sem zelo ponosna. Slovenščina ni ravno najbolj razširjen jezik in tudi drugod po svetu se ga ne učijo tako pogosto kot angleščino. Slovenski priseljenci, kot so predstavniki italijanske in madžarske manjšine, in Romi se ga učijo kot drugi tuji jezik. Na delu naše Istre in Prekmurja so dvojezične šole in napisi v dveh jezikih. Zdomci pa ohranjajo stik z jezikom na različnih tečajih ali šolah. Tako ohranjamo slovenščino kot jezik in korenine materinščine v Sloveniji in po svetu. Hkrati se mi slovenščina zdi zelo pomembna. Že od samega začetka, ko nas je Trubar poimenoval Slovenci in je postavil temelje slovenskega jezika, se je jezik samo še izpopolnjeval. Dobili smo vse več besed, jezik sam se je izpopolnjeval, prav tako pisava. Pot do slovenščine, kakršno poznamo danes, je bila dolga. Zato se mi zdi pomembno, da imamo neko spoštovanja do nam lastnega jezika, do materinščine.

Slovenščina kot jezik, ki ga poznamo danes, se mi vseeno zdi, da se bo z leti še vedno spreminjal in nekoč lahko tudi izumrl, ne glede na to, kako ga bomo ohranjali in skrbeli zanj. Izpodrinili ga bodo veliki in močni tuji jeziki, zlasti angleščina. Kljub temu pa upam, da tako kot se je slovenščina ohranjala in razvijala do današnjih dni, se bo ohranjala še dolgo v prihodnosti.

Srečno, ljubljena slovenščina.

Nives Dolinar

Moj materni jezik je slovenščina. S slovensko kulturo in jezikom se srečujem v domačem okolju. Zame je materinščina pomembna, saj me močno zaznamuje in je del moje identitete. Želim si, da bi se slovenska kultura in jezik ohranil.

Mislím, da smo Slovenci precej zaveden narod. V šoli se veliko naučimo o slovenski kulturi, hodimo na ekskurzije po Sloveniji in spoznavamo značilnosti posameznih pokrajin, obiskujemo muzeje, galerije, gledališča . . . Glede na svojo majhnost je naša domovina zelo raznolika. Poleg vseh naravnogeografskih značilnosti smo bogati v narečjih, teh je kar preko petdeset. Lahko bi rekli, da so naš zaklad, katerega je potrebno ohraniti in prenesti na prihodnje rodove.

Slovenske besede ne slišimo le v Sloveniji, temveč po celem svetu. Zaradi želje po boljšem življenju so se Slovenci v preteklosti odseljevali. Veliko jih je šlo »čez lužo«, nekateri pa so se izselili v Evropo. Kljub temu da ne živijo v Sloveniji, še vedno ohranjajo stike preko kulturnih društev. Vendar niso vsi izseljenci tako zavedni, nekaterim se slovenščina ne zdi uporabna in je ne prenašajo na potomce. Vendar se mi zdi, da so danes tudi Slovenci po svetu bolj zavedni.

Slovenščina je morda težak, vendar lep jezik. Ima mnogo posebnosti, ki jih ostali jeziki nimajo in jo je vredno ohranjati. Moramo se zavedati svojih korenin, ne glede na to, kje živimo in ohraniti naš jezik.

Alma Borštnik